

מ"ת 37396/09/17 - מדינת ישראל נגד קורל גל

בית משפט השלום בחיפה

מ"ת 37396-09-17 מדינת ישראל נ' גל(עצור בפיקוח)

תיק חיצוני: 409941/2017

בפני כבוד השופט זיו אריאלי

מדינת ישראל מבקשת

נגד

קורל גל (עצורה בפיקוח) משיבה

החלטה

1. בפני בקשה לעיון חוזר במסגרתה עותרת המשיבה לאפשר לה להעתיק את מקום מעצר הבית לבית בת זוגה בקרית אתא, ובפיקוחה.

2. אזכיר כי ביום 17.10.17 הוריתי כי המשך מעצרה של המשיבה יהיה בתנאי פיקוח אלקטרוני, בבית משפחת עמוס אביבי בקרית ים, בפיקוח אנושי ותנאים מגבילים נוספים.

3. מתסקיר המעצר המשלים שהתקבל בעניינה של המשיבה ביום 10.12.17, עולה כי המשיבה נמצאת תחת צו פיקוח מעצרים. לשירות המבחן מסרה המשיבה כי היא חווה את ההליך הפלילי כהליך מרתיע. המשיבה תיארה קשיים במקום מעצר הבית, גם לנוכח העובדה כי אינה זוכה ל"שעות התאוורות". המשיבה טרם מסרה בדיקות שתן, וסירבה לאפשרויות טיפוליות שהוצעו לה מטעם שירות המבחן.

4. שירות המבחן העריך כי המשיבה לא תוכל לשהות עוד זמן ממושך במקום החלופה הנוכחית, בשל מתחים שעולים מול המפקחת העיקרית, ולנוכח העובדה כי אף המפקחת חווה קושי בהמשך הפיקוח על המשיבה בביתה. עם זאת, האלטרנטיבה לחלופת המעצר, בדמות מעצר בית בבית המשפחה - בעייתית לאור העובדה כי לכל בני המשפחה עבר פלילי, ובנוסף נראה כי הוריה של המשיבה התקשו לשמש גורמי סמכות לאורך השנים. להערכת שירות המבחן, בית ההורים אינו מהווה חלופה מיטיבה. לעת הזו, ובהעדר חלופה אחרת, המליץ שירות המבחן לשקול להעתיק את מקום מעצר הבית לבית ההורים ולהוסיף את אמה של המשיבה כמפקחת.

5. לאחר דיון שהתקיים בפני ביום 12.12.17, ביקש הסנגור כי תישקל חלופת מעצר אחרת - בקרית אתא, בביתה של גב' לינוי חמו, בת זוגה של המשיבה.

6. שירות המבחן ערך תסקיר משלים ובחן את החלופה המוצעת. שירות המבחן עמד פעם נוספת על הקושי שחווה המשיבה במקום מעצר הבית הנוכחי, כמו גם הקושי של המפקחת העיקרית לשאת בנטל הפיקוח.

7. אשר לחלופה המוצעת - המדובר בבת הזוג של המשיבה, בעלת עסק לאיפור ועיצוב שיער, אותו היא מפעילה מביתה שבקרית אתא. שירות המבחן התרשם כי המפקחת נוטה לגונן על המשיבה, מה גם שהמפקחת נכחה במקום ובעת האירועים מושא כתב האישום (ובכתב האישום אף מתואר כי המפקחת איימה על המתלוננת). שירות המבחן סבר כי המעורבות הרגשית של המפקחת, נטייתה לגונן על המשיבה ומעורבותה באירועים מושא כתב האישום - מקשים להמליץ עליה כמפקחת. עם זאת חזר שירות המבחן וציין כי המשיבה תתקשה להמשיך לשהות במעצר בפיקוח אלקטרוני לאורך זמן.
8. בדיון בפני חזרו הצדדים על עמדותיהם. בנוסף, נחקרה המפקחת המוצעת (גב' לינוי חמו) וניתן היה להתרשם ממנה באופן בלתי אמצעי. אף המפקחת הנוכחית ביקשה להוסיף מספר דברים.
9. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, עיינתי בתסקיר שירות המבחן ומתוך שנתתי דעתי לעניינה של המשיבה, הגעתי לכלל מסקנה כי אין בידי לאשר את החלופה המוצעת.
10. ראשית, אחזור על הכלל אשר נקבע בפסיקת בית המשפט העליון, ומזה שנים ארוכות: ההנחה המובנית בחלופת מעצר בית היא, כי הסדר חלופת המעצר שנקבע במקור הוא זה אשר יהיה תקף עד לתום המשפט, ואין לסטות ממנו אלא בנסיבות מיוחדות ומטעמים המצדיקים שינוי של ההחלטה. כל עוד המשפט מתמשך התמשכות סבירה - לא קמה עילה לשינוי תנאי החלופה [ר' בהקשר זה בש"פ 6772/05 בעניין **פלוני** (11.8.2005); בש"פ 2016/05 בעניין **חודיארוב** (31.3.2005)].
11. שנית, לא ניתן שלא לתמוה על השינוי הקיצוני והמהיר בנכונות החלופה להמשך במלאכת הפיקוח. המפקחת העיקרית (גב' עמוס אביבי) התייצבה לדיון בפני ביום 27.9.17, ציינה כי הקשר שלה עם המשיבה מצוין, כי היא מכירה גם את המפקחים האחרים, וכי ביתה "פתוח לרווחה". היא הבהירה כי היא מבינה את משמעות מעצר הבית, מודעת לכך שמדובר במשימה העלולה לארוך זמן רב "ואין לה בעיה עם זה". המפקחת נשאלה כיצד תצליח להתמודד עם משימת הפיקוח לאור העובדה כי היא מטפלת בילדיה הקטנים, והשיבה כי "הילדים לא במסגרת, ואם צריך לצאת מהבית עם הילדים ... אני אומרת שאני לא יוצאת הרבה, ואם בכל זאת אצטרך - יש את המפקחים האחרים ואני אתקשר אליהם".
12. בנוסף, המפקחת התייצבה בפני שירות המבחן, והותירה רושם כמפקחת רצינית, אשר תיארה את ביתה כמקום יציב המאופיין באווירה רגועה. המפקחת אף ציינה כי בעלה מוכן לקבל בביתם את המשיבה, לתקופה בלתי מוגבלת; המפקחת תיארה כי היא נערכה יחד עם המפקחים האחרים לפקח על המשיבה באופן צמוד, כי היא נעזרת במפקחים האחרים וכי היא לא צופה קשיים חריגים ביכולתה לפקח על המשיבה לאורך זמן [ר' תסקיר מיום 22.10.17].
13. כאמור, בחלוף זמן קצר ביותר התהפכו פני הדברים מן הקצה אל הקצה. אלא שבחינה מדוקדקת

יותר מותירה ספק, שמא הדיווח הנוכחי אודות "קריסה" קרובה של חלופת המעצר - אינו המתאר את התמונה במלואה.

14. אזכיר כי בפני שירות המבחן [ר' תסקיר מיום 10.12.17] מסרה המפקחת כי היא אינה יכולה להמשיך ולפקח בבית, בשל "חוסר פניות הנובע מגידול הילדים". בדיון מיום 12.12.17 לא עלה כלל נושא גידול הילדים. צוין כי בעלה של המפקחת אינו מסכים כי המשיבה תמשיך ותשהה בביתם. בדבריה הנרגשים בדיון ביום 26.12.17 מסרה המפקחת כי בשל שהותה של המשיבה בבית ישנה "בעיה בזוגיות", כי המשיבה צריכה "את הפינה שלה". בהמשך הוסיפה כי המפקחת עצמה אינה יכולה להישאר בבית, כיוון שהעסק של בעלה קרס, והיא צריכה לצאת לעבוד [באותה נשימה הוסיפה כי היא מוכנה להמשיך במשימת הפיקוח - אך לא בביתה אלא בביתה של המפקחת המוצעת, בקרית אתא].
15. לאור האמור, אני מתקשה להשתחרר מהרושם, כי מאחורי הבקשה עומדים נתונים נוספים, אשר לא נחשפו בפני בית המשפט במלואם.
16. שלישית, וזה העיקר - חלופת המעצר האלטרנטיבית, בדמות מעצר בית בביתה של בת הזוג של המשיבה - אינה חלופה ראויה, לשון המעטה. שירות המבחן עמד על עיקר הקשיים העולים מן החלופה המוצעת: מעורבות רגשית של המפקחת, נטייה לגונן על המשיבה, מעורבות באירועים מושא כתב האישום. די בנתונים אלו לבדם כדי לשלול את האפשרות להורות על שהותה של המשיבה דרך קבע בביתה של המפקחת המוצעת.
17. על כך אוסיף כי המפקחת המוצעת מנהלת עסק לאיפור וקוסמטיקה במקום חלופת המעצר. המפקחת המוצעת ציינה כי העסק פעיל משעות הבוקר עד שעות הצהרים, ובהמשך היום משעות אחה"צ עד שעות הערב. במלים אחרות, מדובר במקום אליו נכנסות ויוצאות באופן תדיר לקוחות. הדבר כמובן מקשה על המפקחת לעמוד במשימת הפיקוח (בשעות בהן היא עובדת), ואף מגביר את הסיכון לקיומם של גורמי חיכוך פוטנציאליים. אף מסיבה זו אין מקום לאשר את החלופה המוצעת. אדגיש: המדובר במעצר בפיקוח אלקטרוני. המשמעות היא כי יש טעם ויש תוחלת בהרחקת המשיבה מהחברה, בשל המסוכנות הנשקפת ממנה(אם כי הדבר נעשה בתנאים שאינם מעצר מאחורי סורג וברית, אלא במעצר בית). אין בידי לקבל את טיעונו של הסנגור בדיון ביום 26.12.17, לפיה מדובר במסוכנות הממוקדת במתלוננת [אחות בבית החולים רמב"ם]. משכך, הרי שקביעת מקום מעצר בית בדירה בה מופעל עסק אליו נכנסות לקוחות מדי יום ושהות בו זמן ממושך - אינה עולה בקנה אחד עם מטרת הפיקוח האלקטרוני ותכליתו.
18. מעבר לכך, המפקחת המוצעת נחקרה בפני. ניתן היה להתרשם ממנה באופן בלתי אמצעי. המדובר במפקחת שאינה ראויה, לשון המעטה. המפקחת המוצעת הינה אישה צעירה, עובדת, אשר לה בנוסף פעוטה כבת שנתיים. המפקחת המוצעת אישרה בחקירתה כי היא צפויה לשמש כמפקחת עיקרית, וכי הדבר יצור קושי בכל הנוגע לאפשרות שלה לשהות עם בתה הפעוטה מחוץ למקום מעצר הבית. היא

אמנם ניסתה לתאר מציאות בה ממילא היא נעזרת באימה לצורך הטיפול בפעוטה. לכשעצמי, לא השתכנעתי כי מדובר בתיאור מלא ומדויק של פני הדברים, ונראה כי מדובר בניסיון (לא מוצלח) לשכנע את בית המשפט, כי המפקחת המוצעת (אם צעירה בשנות העשרים המוקדמות של חייה) ממילא אינה יוצאת עם בתה הפעוטה מחוץ לבית, וכי עול הטיפול מוטל כל כולו על אימה של המפקחת.

19. זאת ועוד: שירות המבחן התרשם כי המפקחת המוצעת נוטה לגונן על המשיבה. בחקירתה בפני ניתן ביטוי מוחשי לנטייה זו, כאשר המפקחת נשאלה אם היא מודעת למה שמיוחס למשיבה בכתב האישום. המפקחת השיבה כי מה שכתוב בכתב האישום "**לא היה ולא נברא**". יצוין כי למשמע תשובתה של המפקחת הביעו הסנגור, המשיבה, אימה של המשיבה והמפקחת הנוכחית את חוסר שביעות רצונם באופן ברור ושאינו משתמע לשתי פנים - הן בתנועות גוף ובהבעות פנים והן באנחות ומלמולים שנשמעו היטב באולם. אין תמה אפוא כי המפקחת ניסתה בהמשך לתקן ולסייג את תגובתה. ואולם דומה כי הדברים מדברים בעד עצמם.

20. אציין כי נטלתי לעיוני פעם נוספת את תיק החקירה, על מנת לבחון שוב את מידת מעורבותה הנטענת של המפקחת המוצעת באירוע מושא כתב האישום. המפקחת המוצעת נחקרה באזהרה, בחשד לאיומים על המתלוננת (אחות בית החולים). על פניו ובזהירות המתחייבת אציין כי גרסתה בחקירה (לפיה אחיות בבית החולים ניסו לתקוף אותה, ותקפו את המשיבה) - מלמדת אף יותר על נטייתה של המפקחת לגונן על המשיבה (ואף על היותה גורם מעורב באירוע מושא כתב האישום, שלא תרם - לשון המעטה - להרגעת הרוחות). גם בעובדה זו יש כדי ללמד, כי אין המדובר במפקחת ראויה.

21. סוף דבר, גם אם אצא מנקודת הנחה כי אכן קיים קושי אמיתי ועמוק בחלופת המעצר הנוכחית - אין משמעות הדבר כי יש להסתפק בכל חלופה, גרועה ככל שתהיה. ככל שתוצג לבית המשפט חלופה הדוקה ואמינה, הרי שיהיה מקום לשקול אותה באופן ענייני, ולאחר קבלת התייחסות של שירות המבחן. אלא שבשלב זה החלופה המוצעת אינה ראויה - אף לא בתוספת של פיקוח אלקטרוני. כפי שנקבע לא אחת - הפיקוח האלקטרוני הינו נדבך המשלים את הפיקוח האנושי, ועל כן אין בו כדי לחפות על פיקוח אנושי לא הולם (השווה בש"פ 585/16 שריפוב נ' מדינת ישראל (27.1.2016)).

אשר על כן, אינני רואה לנכון לקבל את המלצת שירות המבחן. אין מקום להורות על העתקת מקום מעצר הבית, ואינני סבור כי ניתן לצרף את המפקחת המוצעת (גב' לינוי חמו) למערך הפיקוח.

המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לצדדים.

תיק החקירה יוחזר למשיבה, בתיאום עם המזכירות.

ניתנה היום, ט' טבת תשע"ח, 27 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.

